

Obraćanje visokog predstavnika/specijalnog predstavnika EU Christiana Schwarz-Schillinga na ceremoniji dodjele nagrada – Investitor godine za 2006.g

Investicije donose radna mjesta

Dame i gospodo,

Prije svega dozvolite da kažem da mi je veliko zadovoljstvo biti sa vama ovdje večeras, na ovom doista ohrabrujućem događaju. Ovo je pozitivno za ona preduzeća kojima se večeras odaje priznanje za doprinos ekonomiji ove zemlje. I pozitivno je za Bosnu i Hercegovinu u cijelosti.

Zato ću na početku najprije i ja odati priznanje onima koji će večeras biti nagrađeni. Čestitam vam na vašim uspjesima i svemu što ste dali ovoj zemlji.

Svi prisutni su dobro svjesni činjenice da komercijalna ulaganja potiču ekonomski oporavak. Ali volio bih da moja večerašnja poruka dopre i dalje od ovog skupa.

Mnogi građani u Bosni i Hercegovini još uvijek ne shvataju da investicije donose radna mjesta.

Nama koji smo večeras ovdje to je možda očigledno. Ali stotinama hiljada građana, investicije se često ne čine tako korisnim. Dovode se u vezu sa privatizacijskim prevarama, sa dalekim i nepoznatim vlasnicima nad vrijednim resursima, viškom radne snage te odsustvom odgovornosti vlasnika.

Takva situacija se mora promijeniti.

Mora se promijeniti zato što je organima vlasti potrebna šira podrška građana za mјere koje moraju poduzeti kako bi povećali ulaganja. Zašto bi birači podržavali nastojanja da se poboljša poslovno okruženje, ako se ne stvori direktna veza između tih nastojanja i novih radnih mјesta?

Mora se također promijeniti zato što je investitorima potrebno da građani shvate i prihvate promjene, koje su nekada veoma teške, ali neophodne kada investitori pokušavaju preustrojiti preduzeće.

Ali pored toga, organi vlasti moraju shvatiti da se preduzeća ne mogu razvijati u nekonkurentnom poslovnom okruženju. Danas sam posjetio tvornicu Volkswagena u Vogošći. Njihova poruka je bila sasvim jasna. Ova tvornica u Vogošći mora se natjecati sa drugim Volkswagenovim tvornicama – u Slovačkoj, Poljskoj, Njemačkoj te na mnogim drugim mjestima.

Ako je tvornica u Vogošći konkurentnija od drugih, ona dobija ugovor za proizvodnju rezervnih dijelova za druge tvornice. Međutim ako to nije slučaj, ugovor dobija neka druga Volkswagenova tvornica u drugoj zemlji. A to znači manje radnih mјesta u Vogošći.

Uprava Volkswagen-a jasno mi je ukazala na to šta im je potrebno da bi se uspješno natjecali na tržištu, a to su prije svega brz i efikasan pravosudni sistem, regulatorno okruženje koje će omogućiti pravnu sigurnost, te dosljedna makroekonomski politika. Konkretno, to znači da sudovi moraju biti adekvatno osposobljeni. To također podrazumijeva usvajanje, na primjer, državnog Zakona o obligacionim

odnosima, te efikasnu provedbu imovinskih zakona. I znači da organi vlasti na svim nivoima moraju koordinirati svoje aktivnosti. Volkswagen mi je dao primjer, gdje su vlasti na različitim nivoima potpuno različito tumačile isti član u Zakonu o carinskoj politici.

Ovo nije prije svega političko pitanje, već pitanje praktične prirode.

Drago mi je da su sa nama večeras ovdje premijer Špirić i ministar vanjske trgovine Puhalac. Vjerujem da se može računati na novu vladu da će promovirati i provoditi mјere koje će učiniti poslovno okruženje u BiH konkurentnijim, privući ulaganja i stvoriti nova radna mjesta.

Najbolji način da se prenese istina o pozitivnom uticaju direktnih stranih ulaganja jeste da se pokaže koliko je novih radnih mjesta otvoreno zahvaljujući takvim ulaganjima. Naravno, to se ne može precizno utvrditi, ali vjerujem da FIPA ima mogućnost, na primjer, da napravi procjene koje će ukazati na vrijednost direktnih stranih ulaganja, možda na tromjesečnoj osnovi, te da pokaže koliko je radnih mjesta stvoreno odnosno osigurano kao rezultat ovih ulaganja.

Ovo je neophodna inicijativa, jer sve dok javnost općenito, a birokrate naročito, ne shvate ključnu ulogu direktnih stranih ulaganja u stvaranju novih radnih mjesta (već se u nekim situacijama čak potpuno protive takvim ulaganjima), Bosna i Hercegovina će i dalje zaostajati za svojim susjedima u nastojanjima da privuče strane investitore. Novac i radna mjesta će otići negdje drugo.

Hvala.